

ชื่อชั้นเลขที่

ใบงานอัตรยที่ 2.2 เรื่อง พุทธประวัติฯ พระสาวก-สาวิกา และชาดก

ตัวชี้วัดที่ 5 วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด (ส 1.1 ม. 2/5)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกหน้าข้อความที่เห็นว่า (ถูก) และเลือกหน้าข้อความที่เห็นว่า (ผิด) (15 ข้อ 10 คะแนน)

- 1. ขณะที่พระสิทธัตถะกำลังนั่งสมาธิ เพื่อแสวงหาหนทางดับทุกข์ พญามารนามว่า **วสวัตดี** มาปรากฏตัวพร้อมเสนามาร ร้องบอกให้พระองค์ลุกจากอาสนะ
- 2. คำว่า **“พญามาร”** หมายถึง กิเลสที่มารบกวนพระทัยของพระสิทธัตถะในขณะนั่งสมาธิ อันได้แก่ โลภะ โทสะ และโมหะ หรือการผจญมาร ก็คือการต่อสู้กับอำนาจของกิเลส
- 3. พระสิทธัตถะทรงปฏิบัติสมาธิ ได้ต้นศรัทธาโพธิ์จนสามารถรู้แจ้งหรือตรัสรู้อรุณัย 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และเบญชา
- 4. พระสิทธัตถะทรงฝึกปฏิบัติโยคะกับ**อาหารดาบส กาลามโคตร และอุทกดาบส รามบุตร** ซึ่งเป็นอาจารย์ในแคว้นมคธสมัยนั้น
- 5. มิตตวันทุกชาดกให้ข้อคิดเกี่ยวกับผู้นำที่ดีต้องเป็นตัวอย่างที่ดีด้วยและเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ส่วนด้านการปกครองเป็นการปกครองโดยธรรมเพื่อความสงบสุขของประชาชน
- 6. พระสิทธัตถะเสด็จไปยังตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ทรงรับข้าวมธุปายาส จากพระนางปชาบดีโคตมี
- 7. หลังจากพระพุทธเจ้าทรงแสดง **“อนัตตลักขณสูตร”** (ว่าด้วยไตรลักษณ์) ปัญจวัคคีย์ไม่ได้บรรลุอรหัตผล
- 8. โกณฑัญญะ หัวหน้าปัญจวัคคีย์ได้ **“ดวงตาเห็นธรรม”** ทันทีที่ฟังปฐมเทศนาจบและเป็นพระสงฆ์สาวกรูปแรกของพระพุทธศาสนา(เป็นปฐมสาวก)
- 9. พระสิทธัตถะทรงบำเพ็ญทรงบำเพ็ญเพียรทางจิต ด้วยการกัณฑ์ **กลั่นลมหายใจ อดอาหารแล้วได้ตรัสรู้**
- 10. พระสิทธัตถะทรงเลิกกระทำ แล้วทรงยึดทางสายกลาง จนตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าเมื่อวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี โดยสิ่งที่พระองค์ตรัสรู้ คือ กระบวนการเกิดของทุกข์ และการดับทุกข์ เรียกว่า **“อรุณัย ๔”** คือความจริงอันประเสริฐสี่ประการ มีทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค
- 11. พระโมคคัลลณะ ท่านมีนามเดิมว่า **“อุปติสสะ”** มีบิดาชื่ออังกนตพราหมณ์ และมารดาชื่อ นางสารีพราหมณี เป็นชาวเมืองนาลันทา กรุงราชคฤห์
- 12. พระสารีบุตร เป็นพระสาวกผู้มีปัญญามากรองจากพระพุทธเจ้า จึงได้แต่งตั้งเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวาของพระพุทธเจ้า
- 13. พระโมคคัลลณะได้รับยกย่องว่า เป็นผู้มึฤทธิ์มากกว่าภิกษุทั้งหลาย จึงได้แต่งตั้งเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย
- 14. นางชุชุตตรา ได้รับมอบหน้าที่ให้ไปฟังธรรมแล้วกลับมาแสดงให้พระนางสามาวดีพร้อมด้วยบริวารฟังเป็นประจำ และได้รับยกย่องว่า เป็นเลิศกว่าอุบาสิกาทั้งหลายในทางเป็นธรรมกถึก
- 15. พระแม่ธรณี เป็นพญามาร คือ กิเลส ได้แก่ โลภะ โทสะ โมหะ และกิเลสมาร เป็นกิเลสเล็กๆ น้อย ส่วนการผจญมาร ที่ต่อสู้กับอำนาจของกิเลสค้นหาเหล่านี้